

KARTA KURSU**rok akademicki 2021/2022**

Kierunek: Psychologia
Forma prowadzenia zajęć: stacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: II
Semestr: IV (letni)

Nazwa	Psychologia różnic indywidualnych
Nazwa w j. ang.	Psychology of individual differences

Koordinator	dr Katarzyna Kotlarska	Zespół dydaktyczny
		dr Katarzyna Kotlarska, mgr Monika Derda
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza: Celem kursu jest dostarczenie studentom wiedzy o źródłach, mechanizmach i uwarunkowaniach różnic indywidualnych.

Umiejętności: Podczas zajęć studenci rozwiną umiejętności związane z wyjaśnianiem mechanizmów kierujących zachowaniem, odwołując się do zmiennych różnicowych oraz umiejętności związane ze stosowaniem metod diagnozy w obszarze różnic indywidualnych.

Kompetencje społeczne: Studenci rozwiną świadomość znaczenia różnic indywidualnych w kontekście potrzeb i możliwości jednostki, a także rozumienie możliwości i ograniczeń metod diagnostycznych i badań naukowych w obszarze psychologii różnic indywidualnych

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu historii myśli psychologicznej
Umiejętności	Podstawowe umiejętności w zakresie czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych oraz odczytywania wyników prostych analiz statystycznych
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student ma wiedzę na temat zachowania jednostki z perspektywy zmiennych różnicowych, uwzględniając wpływ czynników genetycznych i środowiskowych (społecznych, kulturowych)	K_W01, K_W04
	W02 Student na wiedzę na temat funkcjonujących w psychologii teorie temperamentu, osobowości, inteligencji, kreatywności oraz stylów poznawczych, kontekst ich powstania, wskazać różnice między nimi	K_W04
	W03 Zna podstawowe metody diagnozy zmiennych różnicowych, jest świadomy ich podłoża teoretycznego oraz ograniczeń zastosowania i interpretacji wyników	K_W05, K_W12

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi wyjaśnić mechanizmy, podobieństwa i różnice w obserwowanych zachowaniach odwołując się do zmiennych różnicowych	K_U04, K_U06
	U02 Potrafi dobrać oraz zastosować metody pomiaru różnic indywidualnych oraz zinterpretować ich wyniki	K_U07
	U03 Potrafi formułować problemy badawcze w obszarze psychologii różnic indywidualnych	K_U01
	U04 Umie samodzielnie wyszukiwać, analizować i oceniać informacje z wykorzystaniem artykułów naukowych	K_U02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Rozumie i jest otwarty na wynikające ze zróżnicowania indywidualnego odmienne potrzeby i możliwości jednostek	K_K05
	K02 Jest świadomy własnego profilu zmiennych różnicowych i związanej z nim specyfiki funkcjonowania, zwłaszcza w kontekście interakcji społecznych	K_K05, K_K03
	K03 Ma świadomość ograniczeń związanych z prowadzeniem badań w obszarze psychologii różnic indywidualnych	K_K06

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	30			30						
60										

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się hybrydowo – wykłady odbywają się zdalnie w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams, ćwiczenia odbywają się stacjonarnie.

Wykłady interaktywne z wykorzystaniem materiałów multimedialnych

Ćwiczenia: dyskusje grupowe, praca w grupach, analiza danych eksperymentalnych oraz budowy narzędzi badawczych, analiza literatury, projekt indywidualny: streszczenie artykułu empirycznego

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (Kolokwium zaliczeniowe)
W01								X				X	X
W02								X				X	X
W03								X				X	X
U01						X		X				X	X
U02								X				X	X
U03						X		X					
U04						X		X					
K01								X					
K02								X					
K03						X		X					

Kryteria oceny	<p>Egzamin pisemny (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt), obowiązkowa obecność na wykładach (dopuszczalne 4 nieobecności)</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aktywność i przygotowanie do zajęć; 2. zaliczenie kolokwium (60% + 1 poprawnych odp.); 3. streszczenie artykułu empirycznego z zakresu PRI (odwzorowanie postępowania badawczego); 4. obecność na zajęciach (dopuszczalne 2 nieobecności).
----------------	--

Uwagi	Przedmiot kierunkowy, studia jednolite magisterskie stacjonarne, kierunek: Psychologia
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historia psychologii różnic indywidualnych 2. Determinanty różnic indywidualnych: dziedziczność i środowisko 3. Inteligencja: definicje i struktura 4. Mechanizmy poznawcze i biologiczne inteligencji 5. Pojęcie temperamentu: klasyczne teorie temperamentu i kierunki rozwoju teorii 6. Teorie temperamentu skoncentrowane na dziecku 7. Teorie temperamentu człowieka dorosłego 8. Teorie osobowości oparte na pojęciu cechy 9. Funkcjonalne znaczenie cech osobowości wchodzących w skład Wielkiej Piątki 10. Style poznawcze i style radzenia sobie ze stresem jako konstrukty psychologiczne 11. Inteligencja emocjonalna 12. Kreatywność i aktywność twórcza 13. Twórczość a cechy indywidualne 14. Różnice indywidualne w zachowaniu zwierząt 15. Zastosowania praktyczne psychologii różnic indywidualnych
Ćwiczenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie terminologiczne 2. Problem dziedziczności cech 3. Teorie i rodzaje inteligencji 4. Inteligencja a mądrość 5. Inteligencja emocjonalna 6. Teorie temperamentu. Regulacyjna teoria temperamentu – analiza teoretyczna 7. Regulacyjna teoria temperamentu – analiza praktyczna (kwestionariusz FCZ-KT) 8. Twórczość – pojęcie egalitarne i elitarne. 9. Rola emocji i motywacji w procesie twórczym. Testy twórczości werbalnej i niewerbalnej - Rysunkowy Test Twórczego Myślenia Urbana i Jelena 10. Trening twórczości 11. Style poznawcze a osiągnięcia szkolne. Pomiar tempa poznawczego. Narzędzia do pomiaru stylów poznawczych - Test Porównywania Znanych Kształtów J. Kagana 12. Konceptcje zdolności. Problematyka osób wybitnie zdolnych. 13. Charakterystyka funkcjonowania osób z niepełnosprawnością umysłową 14. Różnice indywidualne i ich konsekwencje społeczne 15. Sztuczna inteligencja

Wykaz literatury podstawowej

Wykłady:

- Strelau J. (2002). Psychologia różnic indywidualnych; Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”.
 - Wprowadzenie – rozdziały 1 i 2 (str. 13-41)
 - Determinanty różnic indywidualnych – rozdział 3 (str. 42-61)
 - Inteligencja – rozdziały 4, 5 i 6 (str. 62-165)
 - Osobowość w ujęciu cechowym – rozdział 7 (str. 166-201)
 - Temperament – rozdziały 8, 9 i 10 (str. 202-278)
 - Style – rozdział 11 (str. 279-306)

Ćwiczenia:

- Matczak, A. (1992). Test Porównywania Znanych Kształtów J. Kagana. Warszawa: PTP. (s. 41-53).
- Matczak, A., Jaworowska, A., Stańczak, J. (2000). Rysunkowy Test Twórczego Myślenia Urbana i Jelena. Warszawa: PTP. (s. 11-14, 46-71).
- Matczak, A., Knopp, K. A. (2013). Znaczenie inteligencji emocjonalnej w funkcjonowaniu człowieka. Warszawa: Liberi Libri. (s. 11-34).
- Nęcka, E. (2003). Inteligencja. Geneza, Struktura, Funkcje. Gdańsk: GWP. (s. 178 – 191).
- Nęcka, E. (2005). Psychologia twórczości. Gdańsk: GWP. (s. 11-34; 45-52; 77-96; 173-199; 204-214).
- Sękowski, A. (2000). Osiągnięcia uczniów zdolnych. Lublin: TN KUL. (s. 57-95).
- Sękowski, A. (red.) (2004). Psychologia zdolności. Współczesne kierunki badań. Warszawa: PWN (s. 115-124; 173-192).
- Strelau, J. (2001). Psychologia temperamentu. Warszawa: PWN. (s. 180-190).
- Strelau, J. (red.) (2003). Psychologia. Podręcznik akademicki, t. 2. Gdańsk: GWP. (s. 653-676; 708-711; 721-782).
- Strelau J. (2006). Psychologia różnic indywidualnych; Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. (s. 307-315).

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Bates, J.E. & Wachs, T.D. (1994). Temperament: Individual Differences at the Interface of Biology and Behavior. Apa Science Volumes.
2. Chamorro- Premuzic, T., von Stumm, S. & Furnham, A. (2011). The Wiley- Blackwell Handbook of Individual Differences. Blackwell Publishing Ltd.
3. Matczak, A. (2001). Style poznawcze. W: J. Strelau (red.). Psychologia. Podręcznik akademicki (t. II) (761-783); Gdańsk: GWP.
4. Nęcka, E. (2001). Twórczość. W: J. Strelau (red.). Psychologia. Podręcznik akademicki; (t II). (783-809); Gdańsk: GWP.
5. Nęcka, E. (2003). Inteligencja. Geneza – Struktura – Funkcje. Gdańsk: GWP.
6. Nęcka, E. (2012). Psychologia twórczości. Gdańsk: GWP.
7. Plomin, R. & McClearn, G.E. (1993). Nature, Nurture, & Psychology. Washington, DC: American Psychological Association.
8. Strelau, J. (2001). Psychologia temperamentu. Warszawa: PWN.
9. Strelau, J. (2015). Różnice indywidualne. Historia – determinanty – zastosowania. Wydawnictwo Naukowe Scholar

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	33
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	40
Ogółem bilans czasu pracy		150
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6